

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiekimas krovinių vežimo keliais sektoriuje, atsižvelgiant į Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimą iš Sąjungos

(COM(2018) 895 final – 2018/0436 (COD))

(2019/C 190/08)

Pagrindinis pranešėjas **Raymond HENCKS**

Konsultavimasis	Europos Parlamentas, 2019 1 14 Europos Sąjungos Taryba, 2019 1 14
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 91 straipsnio 1 dalis
Atsakingas skyrius	Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius
Biuro sprendimas	2019 1 22
Priimta plenarinėje sesijoje	2019 2 20
Plenarinės sesijos Nr.	541
Balsavimo rezultatai (už / prieš / susilaikė)	76/1/0

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. EESRK remia Komisijos pastangas laikinai užtikrinti bazinį susisiekimą krovinių vežimo keliais sunkiasvorėmis transporto priemonėmis tarp ES ir Jungtinės Karalystės ir atvirkščiai, tuo atveju jei Jungtinė Karalystė išstos iš Sąjungos be ratifikuoto susitarimo ir jai Sąjungos teisė nebebus taikoma.

1.2. EESRK sutinka, kad pasiūlymu dėl reglamento Jungtinės Karalystės krovinių vežimo keliais vežėjams suteikiama teisė iki 2019 m. gruodžio 31 d. vykdyti dvišalį vežimą tarp išvykimo ir atvykimo punktų atitinkamai Jungtinėje Karalystėje ir Europos Sąjungoje laikantis pasiūlyme išdėstytų sąlygų ir ypač sąlygos, kad Sąjungos vežėjai galėtų judėti Jungtinės Karalystės teritorijoje vienodomis sąlygomis, be kita ko, sąžiningomis, teisingomis ir nediskriminacinėmis konkurencijos sąlygomis.

1.3. EESRK labai tikisi, kad Jungtinės Karalystės kompetentinga valdžios institucija ne vėliau kaip iki išstojimo iš ES be susitarimo dienos patvirtins lygiavertes laikinas priemones, kuriomis bus užtikrinta, kad Sąjungos krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams Jungtinėje Karalystėje suteikiamos tokios pat laikinos teisės, kokias Komisija siūlo suteikti Jungtinėje Karalystėje licenciją gavusiems krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams vežti krovinius keliais tarp Jungtinės Karalystės ir likusių dvidešimt septynių valstybių narių teritorijų.

1.4. Tuo atveju, jei, kad Jungtinė Karalystė išstos iš Sąjungos be susitarimo dėl išstojimo, EESRK ragina Jungtinę Karalystę ir ES derėtis ir iki pirmiau nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaigos bendrai sutarti dėl bazinio susisiekimo Europos transporto ministrų konferencijos (ETMK) sistemoje ir nustatyti būsimas Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos santykių taisykles.

1.5. Socialinėse ir techninėse taisyklėse, kurių pereinamuoju laikotarpiu turės laikytis Jungtinės Karalystės licenciją galintys turėti ir Sąjungos teritorijoje veiklą vykdančios vežimo paslaugų teikėjai pereinamuoju laikotarpiu, nėra taisyklių dėl sunkiasvorių krovininių transporto priemonių profesionalių vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir tęstinio profesinio mokymo. Kadangi tai labai svarbus saugos veiksnys, EESRK ragina nagrinėjamo pasiūlymo dėl reglamento 4 straipsnį papildyti nuoroda į 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo, iš dalies keičiančią Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 ir Tarybos direktyvą 91/439/EEB bei panaikinančią Tarybos direktyvą 76/914/EEB ⁽¹⁾.

2. Ižanga

2.1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1072/2009 ⁽²⁾ nustatomos bendrosios patekimo į tarptautinio krovininių vežimo kelių transportu rinką taisyklės kiekvienai transporto priemonei, kurios didžiausias leistinas pakrautas svoris yra didesnis nei 3,5 tonos, vežant krovinius Sąjungos keliais į valstybės narės teritoriją ar iš jos arba kertant vienos ar kelių valstybių narių teritorijas.

2.2. Šiuo reglamentu siekiama panaikinti visus apribojimus krovininių vežimo paslaugų teikėjui patekti į rinką dėl jo nacionalinės priklausomybės arba dėl to, kad jis yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje, nei ta, kurioje bus teikiamos paslaugos. Toks vežimas iš esmės vykdomas turint Sąjungos licenciją, kurią išduoda valstybė narė, ir, jei vairuotojas yra trečiosios šalies pilietis – vairuotojo liudijimą.

2.3. Vežant iš valstybių narių į trečiąsias šalis, dažniausiai taikomi valstybių narių ir tų trečiųjų šalių dvišaliai susitarimai.

2.4. Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES be susitarimo dėl išstojimo atveju, Jungtinės Karalystės krovininių vežimo keliais paslaugų teikėjams nebebus privaloma ES teisė. Be galiojančios licencijos Jungtinės Karalystės krovininių vežimo keliais paslaugų teikėjai nebegalėtų patekti į ES krovininių vežimo keliais rinką ir (ko gero) atvirksčiai.

2.5. Vienintelis teisinis pagrindas, kuriuo remiantis būtų galima išspręsti susitarimo dėl išstojimo nebuvimo klausimą, šiuo metu yra Europos transporto ministrų konferencijos (ETMK) daugiašalė kvotų sistema, taikoma 43 šalyse, įskaitant 26 ES valstybes nares (netaikoma Kipre) ir Jungtinę Karalystę, ir pagal kurią tarptautinis krovininių vežimas yra galimas tarp transporto priemonės registracijos šalies ir kitos ETMK šalies narės.

2.6. Tačiau 2019 m. nustatytas licencijų skaičius ETMK valstybei narei (23252 ES-27 ir 984 Jungtinei Karalystei) yra per mažas, kad atitiktų dabartinę transporto apimtį. Šių leidimų skaičių galima padidinti tik vieningu visų ETMK valstybių narių sutarimu, todėl ši galimybė nėra tinkamas sprendimas siekiant, kad nebūtų nutrauktas patekimas į krovininių vežimo kelių transportu rinką iš ES į Jungtinę Karalystę ir atvirksčiai.

2.7. Norint išvengti neproporcingo susisiekimo sutrikdymo ir iš to išplaukiančių pražūtingų padarinių visoms šalims, būtina skubiai suteikti Jungtinės Karalystės vežimo keliais paslaugų teikėjams laikinas teises vykdyti vežimą ES, su sąlyga, kad Jungtinė Karalystė savo ruožtu taikys tokias pačias taisykles ES vežimo keliais paslaugų teikėjams.

3. Komisijos pasiūlymai

3.1. Nuomonėje nagrinėjamame pasiūlyme dėl reglamento Jungtinės Karalystės krovininių vežimo keliais paslaugų teikėjams išstojimo iš ES be susitarimo dėl išstojimo atveju suteikiama teisė vykdyti dvišalį vežimą ES nuo dienos, einančios po dienos, kurią Sutartys nustoja galioti Jungtinei Karalystei, iki 2019 m. gruodžio 31 d.

⁽¹⁾ OL L 226, 2003 9 10, p. 4.

⁽²⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovininių vežimo kelių transportu rinką taisyklių (OL L 300, 2009 11 14, p. 72).

3.2. Tačiau ši teisė vykdyti dvišalį vežimą suteikiama tik tuo atveju, jei Jungtinė Karalystė užtikrina lygiavertes teises ES krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams Jungtinėje Karalystėje. Jei nesilaikoma šio lygiavertiškumo, Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais:

nustatyti vežimo pajėgumo ir (arba) kelionių skaičiaus apribojimus,

sustabdyti šio reglamento taikymą arba

imtis kitų tinkamų priemonių.

3.3. Jungtinės Karalystės krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams šios teisės suteikiamos su sąlyga, kad būtų laikomasi atitinkamos Sąjungos teisės, taikomos krovinių vežimui keliais, visų pirma kiek tai susiję su:

- mobiliaisiais darbuotojais ir savarankiškai dirbančiais vairuotojais,
- su kelių transportu srityje taikomais socialiniais teisės aktais,
- tachografais,
- kelių transporto priemonių didžiausiais leistiniais matmenimis ir didžiausia leistina mase,
- greičio ribotuvų įrengimu ir naudojimu kai kurių kategorijų motorinėse transporto priemonėse,
- saugos diržų privalomuoju naudojimu,
- darbuotojų komandiravimo direktyvos laikymusi,
- Sąjungos sąžiningos ir nediskriminacinės konkurencijos taisyklių laikymusi.

3.4. Valstybėms narėms ir Komisijai leidžiama tikrinti, ar krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjai, vežantys krovinius į Sąjungą turi pagal atitinkamus standartus Jungtinės Karalystės išduotas licencijas ar sertifikatus, ar laikomasi visų atitinkamų nacionalinių ir Sąjungos teisės aktų ir ar neviršijamos suteiktos teisės.

3.5. Valstybės narės negali derėtis ar sudaryti jokių dvišalių krovinių vežimo keliais susitarimų su Jungtine Karalyste dėl klausimų, kuriems taikomas nuomonėje nagrinėjamas reglamentas.

4. Bendrosios pastabos

4.1. Krovinių vežimo keliais sektorius yra labai svarbus tiek Jungtinei Karalystei, tiek ES. Daugiau kaip 4,4 mln. krovinių transporto priemonių su vairuotojais kasmet veža krovinius tarp Jungtinės Karalystės ir ES. 2015 m. Jungtinė Karalystė keliais į ES eksportavo iš viso 213 50000 tonų prekių. ES tuo pačiu laikotarpiu į Jungtinę Karalystę eksportavo 26816000 tonų prekių ⁽³⁾.

4.2. Galima daryti išvadą, kad kliūtys šiai prekybai turėtų didelį poveikį abiejų šalių prekybai, užimtumui ir ekonomikos augimui ir labai sutrikdytų tiekimo grandines.

⁽³⁾ Jungtinės Karalystės krovinių vežimo keliais įmonių asociacijos (*Road Haulage Association*) statistika.

4.3. EESRK palankiai vertina Komisijos ketinimą pasiūlyti tam tikrų nenumatytų atvejų priemonių, kad būtų išvengta blogiausios padėties, JK krovinių vežimo keliais vežėjams laikinai suteikiant teisę vykdyti dvišalį vežimą tarp kelionės punktų Jungtinėje Karalystėje ir Europos Sąjungoje laikantis pasiūlyme išdėstytų sąlygų, įskaitant vienodą patekimą į JK Sąjungos vežėjams ir sąžiningas konkurencijos sąlygas, laukiant kol iki 2019 m. gruodžio 31 d., kai pasibaigs pereinamasis laikotarpis, ETMK sistemoje bus bendrai sutartos ir priimtos reikiamos priemonės baziniam susisiekiui užtikrinti ir būsimos Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos santykius reguliuojančios taisyklės.

4.4. EESRK labai tikisi, kad Jungtinės Karalystės kompetentinga valdžios institucija ne vėliau kaip iki išstojimo iš ES be susitarimo dienos patvirtins lygiavertes laikinas priemones, kuriomis bus užtikrinta, kad Sąjungos krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams Jungtinėje Karalystėje suteikiamos tokios pat laikinos teisės, kokias Komisija siūlo suteikti Jungtinėje Karalystėje licenciją gavusiems krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjams vežti krovinius keliais tarp Jungtinės Karalystės ir likusių dvidešimt septynių valstybių narių teritorijų.

4.5. Tuo atveju, jei Jungtinė Karalystė atsisakys šio abipusiškumo užtikrinant teisę vykdyti vežimą per nustatytą terminą, nagrinėjamas pasiūlymas dėl reglamento nebeturėtų galios, o Jungtinės Karalystės prekės turėtų būti arba perkrautos ES pasienyje į Sąjungoje registruotas sunkiasvores krovinių transporto priemones, arba kai tai įmanoma, būti vežamos lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis, kurių leistina masė yra mažesnė nei 3,5 tonos ir kurioms netaikomos bendros patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklės.

4.6. EESRK savo 2018 m. sausio 18 d. nuomonėje „Patekimas į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką ir profesinė vežimo kelių transportu veikla“ (*), kurioje nagrinėjamas pasiūlymas dėl reglamento dėl Reglamento Nr. 1072/2009 peržiūros, jau pabrėžė, kad šio reglamento netaikymas lengvosioms komercinėms transporto priemonėms gali iškraipyti konkurenciją. EESRK priima savo prašymą taikyti pirmiau minėtą reglamentą lengvosioms komercinėms transporto priemonėms supaprastinta forma.

5. Konkrečios pastabos

5.1. Svarstomo pasiūlymo dėl reglamento 4 straipsnyje išvardijamos socialinės ir techninės taisyklės, kurių turės laikytis krovinių vežimo keliais paslaugų teikėjai, turintys Jungtinės Karalystės licenciją ir vykdančios veiklą Sąjungos teritorijoje.

5.2. EESRK pažymi, kad šiose taisyklėse nėra taisyklių dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių profesionalių vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir tęstinio profesinio mokymo. Kadangi tai labai svarbus saugos veiksnys, EESRK ragina šį nagrinėjamo pasiūlymo dėl reglamento straipsnį papildyti nuoroda į 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo, iš dalies keičiančią Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 ir Tarybos direktyvą 91/439/EEB bei panaikinancią Tarybos direktyvą 76/914/EEB.

2019 m. vasario 20 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Luca JAHIER

(*) OL C 197, 2018 6 8, p. 38.